

İSTANBUL TİCARET ODASI
EKONOMİK VE SOSYALARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

AZERBAYCAN
ÜLKE RAPORU

Güncelleme Tarihi: 08 Ocak 2008
Ülke No: 78 – Ş.O. /2

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

I -GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Azerbaycan Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	: Cumhuriyet
Coğrafi Konumu	: Azerbaycan Cumhuriyeti Kafkaslarda, Büyük Kafkaslarla Küçük Kafkaslar arasında yer almaktadır. Kuzeyinde Gürcistan ve Rusya Federasyonu'na bağlı Dağıstan Özerk Cumhuriyeti, güneyinde İran İslam Cumhuriyeti, batısında Ermenistan ve Türkiye Cumhuriyeti (Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti ile 11 km uzunluğunda ortak sınırı bulunmaktadır.), doğusunda ise Hazar Denizi yer almaktadır.
Yüzölçümü	: 86.600 km ²
Nüfusu	: 8.6 milyon kişi (2007)
Nüfus Yoğunluğu	: 99,3 kişi / km ²
Başkent	: Bakü
Önemli Şehirleri	: Gence, Sumgait, Lenkaron
Zaman Ayarı	: Türkiye'den 2 saat ileridir.
İklimi	: Doğu ve orta kesimlerinde kışları uzun ve ılıman, yazları ise çok sıcaktır. Nemli bir iklimin hüküm sürdüğü güneydoğu bölgesi ülkenin en çok yağış alan kısmıdır.
Resmi Dil	: Azeri Türkçesi
Din	: İslam

II- EKONOMİK GÖSTERGELER

YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007
GSYİH (Milyar ABD Doları) (Gayri Safi Yurtiçi Hasıla)	6.2	7.2	8.6	12.5	19,0	31,1
Kişi Başı GSYİH (\$)	756	855	1.024	1.482	2.235	3.616
Reel GSYİH Büyüme Hızı (%)	10.6	11.2	10.2	26.4	33.0	30.0
Enflasyon (tüketici fiyatlarıyla, ort %)	2.8	2.1	6.7	9.6	7.9	16.2
Nüfus (milyon kişi)	8.2	8.3	8.3	8.4	8.5	8.6
Toplam Dış Borç Stoğu(Milyar \$)	1.5	1.7	1.9	2.2	2.4	2.0
Para Birimi : YeniManat 1 ABD \$= 0.848 Yeni Manat (08.01.2008)						
Kaynak: <i>The Economist Intelligence Unit; Country by Country 2007</i>						

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

AZERBAJCAN'IN DIŞ TİCARETİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2001	2.079	1.465	3.544	614
2002	2.305	1.823	4.128	482
2003	2.625	2.723	5.348	-49
2004	3.743	3.582	7.325	161
2005	7.649	4.350	11.999	3.299
2006	13.015	5.269	18.284	7.746
2007	19.525	6.060	25.585	13.465
Kaynak : <i>The Economist Intelligence Unit; Country by Country 2007</i>				

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

- Başlıca İhracat Yaptığı Ülkeler** : İtalya (%44.7), Rusya (%5.8), Gürcistan (%5.2), Türkiye (%5.1), İran (%4.2)
- Başlıca İthalat Yaptığı Ülkeler** : Rusya (%16.2), İngiltere (%12.0), Kazakistan (%6.8), Türkiye (%6.4), Almanya (%5.7)
- Başlıca İhraç Ürünleri** : Ham Petrol ve Petrol Ürünleri (%82.2), Gıda Ürünleri (% 4.3), Kara, Hava ve Deniz Nakliye Araçları (%4.0), Metaller (%2.7), Kimyasallar (% 2.1)
- Başlıca İthal Ürünleri** : Makine ve Aksamaları (%30.6), Metaller (% 17.4), Gıda ve Gıda Ürünleri (%11.8), Petrol Ürünleri (%11.5), Kara, Hava ve Deniz Nakliye Araçları (% 6.9)

IV- TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLERİ :

TÜRKİYE - AZERBAYCAN TİCARİ İLİŞKİLERİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1996	239.9	39.1	278.0	200.8
1997	319.7	58.2	377.9	261.5
1998	327.1	50.3	377.4	276.8
1999	248.0	44.0	292.0	204.0
2000	230.3	95.6	325.9	134.7
2001	225.2	78.0	303.2	147.2
2002	226.8	63.3	290.1	163.5
2003	314.7	122.5	437.2	192.2
2004	403.8	135.5	539.3	268.3
2005	528.0	272.2	800.2	255.8
2006	695.2	340.4	1,035.6	354.8
2007 (10 ay)	934.3	281.8	1,216.1	652.5

*Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)*

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TÜRKİYE’İN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA AZERBAJCAN’A İHRACATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2006(5aylık)*
84	Kazan, Makine ve Cihazlar, Alet ve Parçaları	33.242.953
85	Elektrikli Makine ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları	22.962.027
39	Plastik ve Plastikten Mamul Eşya	22.645.518
73	Demir veya Çelikten Eşya	19.547.760
87	Motorlu Kara Taşıtları, Bunların Aksam ve Parçaları	9.628.449
48	Kağıt ve Karton; Kağıt Hamurundan, Kağıt ve Kartondan Mamul Eşya	9.551.746
27	Mineral Yakıtlar,Mineral Yağlar Ve Müstahsalları,Mumlar	8.117.774
94	Mobilyalar; Aydınlatma, Reklam Lambaları, Prefabrik Yapılar	7.806.276
72	Demir ve Çelik	7.471.023
88	Hava Taşıtları,Uzay Araçları,Aksam Ve Parçaları	7.194.214
<i>Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)</i>		

*Veri gizliliği ilkesi nedeniyle daha yeni veriler elde edilememektedir.

TÜRKİYE’İN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA AZERBAJCAN’A İHRACATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2005
84	Kazan, Makine ve Cihazlar, Alet ve Parçaları	68.479.750
39	Plastik ve Plastikten Mamul Eşya	54.063.379
85	Elektrikli Makine ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları	40.266.544
73	Demir veya Çelikten Eşya	26.623.921
48	Kağıt ve Karton; Kağıt Hamurundan, Kağıt ve Kartondan Mamul Eşya	21.206.532
72	Demir veya Çelik	18.917.904
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar	17.236.498
94	Mobilyalar; Aydınlatma, Reklam Lambaları, Prefabrik Yapılar	17.175.216
32	Debat ve Boyacılıkta Kullanılan Hülasa, Boya, Macun, Sakızlar	17.170.958
87	Motorlu Kara Taşıtları, Bunların Aksam ve Parçaları	16.804.334
<i>Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)</i>		

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA AZERBAIJAN’DAN İTHALATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2006(5 aylık)*
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar	46.461.718
39	Plastik ve Plastikten Mamul Eşya	23.382.850
74	Bakır ve Bakırdan Eşya	13.204.534
41	Ham Postlar, Deriler (Kürkler Hariç) Ve Köseleler	4.612.084
52	Pamuk	3.903.570
76	Alüminyum ve Alüminyum Eşya	3.284.394
12	Yağlı Tohum Ve Meyvalar, Sanayi Bitkileri, Saman, Hayvan Yemi	2.132.792
29	Organik Kimyasal Ürünler	1.927.458
20	Sebze, Meyva, Bitki Parçaları, Sert Kabuklu Yemiş Konserveler	628.828
72	Demir ve Çelik	618.928

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

*Veri gizliliği ilkesi nedeniyle daha yeni veriler elde edilememektedir.

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA AZERBAIJAN’DAN İTHALATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2005
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar	201.618.411
39	Plastik ve Plastikten Mamul Eşya	24.182.955
41	Ham Postlar, Deriler (kürkler hariç) ve Köseleler	10.818.155
74	Bakır ve Bakırdan Eşya	10.040.330
76	Alüminyum ve Alüminyum Eşya	8.019.567
52	Pamuk	7.638.943
72	Demir veya Çelik	2.369.822
29	Organik Kimyasal Müstahsallar	1.723.534
12	Yağlı Tohum ve Meyveler, Sanayi Bitkileri, Saman ve Hayvan Yemi	1.444.836
73	Demir veya Çelikten Eşya	688.016

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA AZERBAJCAN'A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2006(5 aylık)*
HELİKOPTER (BOŞ HALDEKİ AĞIRLIKLARI >2000 KG)	7.185.576
ELEKTRİK ENERJİSİ	5.934.347
HALI, YER KAPLAMASI (POLİPROPİLENDEN, TÜFTELİ)	4.406.175
DİZEL/YARI DİZEL YENİ TAŞITLAR (5 TON <TAŞ.KAP.< 20 TON)	4.279.056
D. (DÖKME DEMİR HARİÇ)ÇELİKTE İNCE, KALIN BORU ÖNDEN YÜKLEMELİ TAM OTOMATİK ÇAMAŞIR MAKİNESİ; KURU ÇAM.KAP<6 KG	4.269.172
PROFİL, ÇUBUK, ENİNE KESİT>1MM OLAN MONOFİL (POLİVİNİL Klorürden)	3.874.038
DEMİR/ÇELİKTE KULELER VE PİLONLAR	3.264.050
SERT BORULAR, HORTUMLAR; PROPİLEN POLİMERLERİNDEN, DİĞERLERİ	2.413.723
DEMİR/ÇELİKTE UZUNLAMASINA DİKİŞLİ BORULAR	2.287.108
	2.036.779

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

*Veri gizliliği ilkesi nedeniyle daha yeni veriler elde edilememektedir.

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA AZERBAJCAN'A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2005
ELEKTRİK ENERJİSİ	12.581.685
HALI, YER KAPLAMASI (POLİPROPİLENDEN, TÜFTELİ)	9.851.371
H ŞEKLİNDE PROFİL (SICAK HADDE, 180MM.<YÜKSEK. C<%0,6)	6.573.376
ÖNDEN YÜKLEMELİ TAM OTOMATİK ÇAMAŞIR MAKİNESİ; KURU ÇAM.KAP<6 KG	5.862.495
OKUL, TEKNİK, İLMİ, EDEBİ VE SANATA AİT KİTAPLAR;YABANCI DİLDE	5.731.812
PLASTİKTE KAPILAR, PENCERELER VB. ÇERÇEVELERİ,PERVAZLARI, KAPI EŞİKLERİ	5.581.660
EKMEKLİK VE KAPLICA (KIZIL) BUĞDAY UNU	5.474.611
PROFİL,ÇUBUK,ENİNE KESİT >1MM OLAN MONOFİL (POLİVİNİL Klorürden OLANLAR)	5.375.695
ALÇI; İNŞAAT İŞLERİNDE KULLANILAN	4.986.063
AĞAÇTAN YONGA LEVHA; LAMİNELİ LEVHA/YAPRAKLA YA DA MELAMİNLİ	4.865.675

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TÜRKİYE’NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA AZERBAJCAN’DAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2006(5 aylık)*
MOTORİN	37.380.908
ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN	22.193.480
DİĞER RAFİNE BAKIR	10.323.288
DİĞER YAĞLAMA YAĞLARI	4.224.833
PAMUK; DİĞERLERİ (KARDESİZ, PENYESİZ)	3.903.570
WHITE SPİRİT	3.656.306
ÖKÜZ VE İNEK DERİSİ (YAŞ AĞIRLIK; 16KG.+)	2.428.752
ŞEKER PANCARI	2.132.792
İZOPROPİL ALKOL	1.927.458
BAKIR ALAŞIMLARI; BAKIR; ÇİNKO ESASLI	1.627.666

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

*Veri gizliliği ilkesi nedeniyle daha yeni veriler elde edilememektedir.

TÜRKİYE’NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA AZERBAJCAN’DAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2005
MOTORİN (AĞIRLIK OLARAK KÜKÜRT ORANI %0,05’İ GEÇEN %0,2’Yİ GEÇMEYEN)	124.110.329
HAM PETROL (DAMITMA SON NOKTASI 270 CC OLAN)	63.931.202
ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN(ÖZGÜL KÜTLESİ <0,94)	23.799.902
PAMUK; DİĞERLERİ (KARDESİZ, PENYESİZ)	7.638.943
BEYAZ İSPİRTO	6.644.642
DİĞER RAFİNE BAKIR	6.023.636
DİĞER YAĞLAMA YAĞLARI	5.596.322
KÜLÇE/SIVI HALDE İKİNCİL ALİMÜNYUM ALAŞIMLARI	3.515.311
RAFİNE BAKIR; KÜTÜKLER	2.804.981
İŞLENMEMİŞ ALAŞIMSIZ ALİMÜNYUM	2.560.700

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

TÜRKİYE – AZERBAYCAN ARASINDA YAPILAN BAŞLICA ANLAŞMALAR

- **Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması:** 1 Kasım 1992 tarihinde imzalanmış olup Resmi Gazete Tarihi ve Numarası 23.01.1993/21474 dır. Yürürlüğe giriş tarihi 23 Ocak 1993'tür.
- **Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması:** Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Hakkında Anlaşma Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclisi tarafından 14.06.1994 tarih ve 820 sayılı karar ile, Türkiye tarafından ise 25.07.1996 tarih ve 4152 sayılı Kanun ile onaylanarak 31.07.1996 tarih ve 22713 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir.
- **Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması:** 09.04.1994 tarihinde imzalanan anlaşma her iki ülkenin parlamentosu tarafından onaylanmış ve 01.01.1998 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.